

1. Standard – Cíle a způsoby činnosti

1a) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc má písemně definováno a zveřejněno poslání, cíle, cílovou skupinu a zásady své činnosti, a to formou srozumitelnou dětem, jejich rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte a dalším osobám příbuzným nebo dítěti blízkým.

Koala Janovice je Zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jehož zřizovatelem je SDRUŽENÍ NA OCHRANU OHROŽENÝCH DĚTÍ, z. s., založený 17. 12. 2015

Pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí: na základě rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 29. 5. 2023 č.j. PK-SV/5595/23, právní moc 31. 5. 2023.

Poslání a cíle SOOD

- Pomoc ohroženým dětem přímo v rodinách
- Sociálně-právní poradenství
- Asistované kontakty rodičů s dětmi
- Kolizní opatrovnictví nezletilých před soudem
- Krizová linka pro anonymní rodičky
- Snaha o zlepšení legislativy a praxe na úseku ochrany dětí
- Osvěta – články, spolupráce s médii
- Zřizování a provoz zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc – Koala Kbely

Poslání a cíle ZDVOP Koala Janovice

1. Provoz ZDVOP Koala Janovice
2. Zajištění kontaktu dítěte s biologickou rodinou
3. Spolupráce při vytváření podmínek pro návrat dítěte do biologické rodiny
4. Spolupráce s OSPOD a KÚ při zajišťování přechodu dítěte do NRP

Cílová skupina: Děti 0 – 18 let věku

Zásady činnosti ZDVOP Koala Janovice:

- dodržování práv dětí,
- poskytování nepřetržité péče co nejvíce podobné péči rodinné,
- spolupráce s odborníky a jinými organizacemi,
- individuální přístup k dětem
- podpora rozvoje samostatnosti a posilování sociálního začleňování,
- péče je poskytována dítěti a jeho rodině, případně dalším zúčastněným osobám

Zařízení Koala Janovice (dále jen zařízení) nabízí přechodnou péči rodinného typu dětem ve věku 0 – 18 let, které nemohou zůstat ve své rodině, kterým nejsou uspokojeny základní životní potřeby. O děti je v zařízení pečováno, dokud se nemohou vrátit zpět do rodiny, případně do rodiny náhradní nebo do zařízení dlouhodobé péče.

„Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku, jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Ochrana a pomoc takovému dítěti spočívá v uspokojování základních životních potřeb, včetně ubytování, v zajištění zdravotních služeb a v psychologické a jiné obdobné nutné péči.“ (§ 42 odst. 1 zák. č. 359/1999 Sb. o sociálně – první ochraně dětí)

Provoz zařízení je nepřetržitý, s kapacitou pro 8 dětí, které jsou ubytovány ve dvou samostatných bytech o velikosti 3 + kk I. kategorie. Vždy je snaha zajistit společné ubytování sourozenců, ledaže by mezi nimi byly tak špatné vztahy, že by bylo v jejich nejlepším zájmu, aby byli každý v jiném bytě, nebo pokud se jedná o velkou skupinu sourozenců.

O děti v bytě pečují ve dne v noci dvě stabilní pracovníce - „tety“, které se u dětí střídají vždy po týdnu nepřetržité péče. Děti tak mají soustavný dohled (24 hodin denně) a zajištěnou přítomnost blízkého dospělého člověka. O děti tety pečují po všech stránkách – nakupují, vaří, hrají si s dětmi, připravují se s nimi do školy, spolupracují se školami a se zdravotníky, starají se o domácnost, plánují volnočasové aktivity apod.

Kromě tet s dětmi pracují sociální pracovníce i další odborníci (např. psychologka).

Pokud je to možné, snažíme se zachovat stávajícího lékaře dítěte i jeho školní prostředí. Pokud to vzdálenost neumožňuje, navštěvují děti školu v blízkém okolí. Podporujeme co nejčastější kontakt (písemný, telefonický, návštěvy v zařízení, procházky venku, pobyt v rodině) dítěte s biologickou rodinou a s kamarády, a to již od prvního dne po přijetí.

Péče o děti je komplexní. Rodičům i dětem je poskytováno základní poradenství a nabízena spolupráce s cílem maximálně zlepšit jejich situaci a napomoci návratu dítěte do rodiny.

1b) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc má písemně zpracovány pracovní postupy a metodiky zaručující dítěti pomoc a ochranu s cílem stabilizovat jeho situaci a navrátit jej do rodinného prostředí. Pracovní postupy a metodiky obsahují zejména způsoby práce s ohroženým dítětem a jeho rodinou, postup při vedení rozhovoru s dítětem a pro vyhodnocování potřeb dítěte.

Zařízení pracuje s dětmi i s jejich rodinou v souladu s **Etickým kodexem, Metodiku pro sociální pracovníky a Metodiku pro tety**, kterými se pracovníci řídí ve všech svých činnostech.

O dítě vždy pečujeme přiměřeně jeho věku. Garantujeme soustavný dohled nad dítětem, který jej potřebuje a komplexní zajištění potřeb dítěte, pokud to není v našich možnostech, vyhledáme pomoc příslušného odborného pracoviště.

Střídavá teta zajišťuje komplexní péči o dítě od jeho nástupu do zařízení. S dítětem je v soustavném kontaktu, formou denních rozhovorů zjišťuje, jak se dítě v zařízení cítí, závažné skutečnosti neprodleně sděluje sociální pracovníci. Školní docházka je zajištěna sociálním pracovníkem s ohledem na vzdálenost školy, kterou dítě navštěvovalo před přijetím do zařízení.

Dítě je v intenzivním kontaktu i se sociální pracovníci. Ta vyhodnotí aktuální situaci dítěte a **v souladu Individuálním plánem OSPOD vytvoří Individuální plán sociálně právní ochrany dítěte** (dále jen **Individuální plán**).

Individuální plán obsahuje:

- a) popis příčin ohrožení dítěte a důvody zahájení sociálně-právní ochrany,
- b) cíle navržených opatření a prostředky k jejich dosažení,
- c) rozsah navržených opatření nezbytných k ochraně dítěte a poskytnuté pomoci rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte,
- d) metody práce s rodinou a rozsah intervencí a pomoci rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte při péči o dítě a při jeho výchově, které zahrnují:
 - 1. posílení úlohy a funkce rodiny,
 - 2. rozvíjení pečovatelských a výchovných schopností rodiny,
 - 3. pomoc při sociálním začleňování rodiny,
 - 4. poskytování pomoci dětem umístěným v náhradní péči a jejich rodinám, poskytování pomoci osobám pečujícím a osobám v evidenci,
 - 5. posílení kompetencí rodiny v oblasti vzdělávání, přípravy na vyučování a motivace ke vzdělávání,
- e) časový plán pro provádění konkrétních opatření sociálně-právní ochrany,
- f) plán přípravy blížícího se výstupu dítěte z náhradní péče,

Formou intervence a pomoci při péči o dítě a při jeho výchově rozumí:

- a) konzultace a odborné poradenství,
- b) terapie a mediace,
- c) zprostředkování odborných služeb pro rodiny s dětmi,
- d) právní pomoc,
- e) poskytování podpory dětem,
- f) poskytování pomoci rodinám při zlepšování jejich životní situace, včetně získávání dovedností pro řádné vedení domácnosti,
- g) poskytování pomoci rodinám při řešení sociálních nebo psychických problémů,
- h) podpora společenských aktivit rodiny.

Podmínkou je, že rodiče mají o intervenci a pomoc a o umístění dítěte zájem.

Sociální pracovník, jako klíčová osoba, spolupracuje s OSPOD na vyhotovení IPOD.

Přehodnocení IPOD: Termín bývá zpravidla stanoven již při jeho sestavení, ale může být změněn dle aktuálního vývoje situace (např. klíčový pracovník si vyžádal zprávu o dítěti ze školy, školky, od pediatra atd., kdy po obdržení zpráv a dalších získaných informací o dítěti a rodině postupně dopracovává IPOD), probíhá opět za spolupráce pracovníka OSPOD, dítěte a jeho rodičů a spolupracujících osob, cílem je zjištění, zda jsou cíle naplňovány, případně jaké jsou důvody jejich nenaplnění.

Výstup po přehodnocení: Může dojít buď k uzavření případu, protože potřeby jsou naplněny a dítě již není ohroženo, nebo k nové formulaci individuálního plánu, nebo při významné změně situace může dojít i k opětovnému vyhodnocení potřeb dítěte, dobu trvání nelze předem stanovit, bude

vycházet z individuálních potřeb dítěte a jeho rodiny.

Sociální pracovník průběžně sleduje naplňování stanovených cílů, navštěvuje byty, ve kterých jsou děti ubytovány, za účelem zjišťování naplňování cílů a vede s dětmi individuální rozhovory.

Metody práce s dítětem:

Individuální rozhovor:

Vždy je důležité vyhledat klid, soukromí, aby do rozhovoru nezasahovaly ostatní děti. Hovořit na dítě klidným hlasem. Celý rozhovor by měl být spíše pozitivně laděný, aby dítě postupně získávalo pocit jistoty a bezpečí.

Pokud sociální pracovník zjistí takové skutečnosti, které jsou podnětem pro další řešení, sepíše o rozhovoru písemný záznam do spisové dokumentace a v případě závažného zjištění informuje ředitelku zařízení, případně i OSPOD.

Při provádění pohovorů s dětmi dbají všichni pracovníci na to, aby dítě nijak netraumatizovali a nepřipomínali mu situaci, ke které se sám nerad vrací.

Metody práce s rodinou dítěte:

Rodičům dětí poskytujeme odborné sociálně-právní poradenství, zajišťujeme pro ně spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi a předáme jim kontakty na pomocné organizace, mají-li zájem. Prostřednictvím psychologa zařízení doporučujeme rodinnou terapii. Účastníme se případových konferencí, které se týkají situace umístěných dětí. Zprostředkováváme asistovaný kontakt rodičů či jiných osob s dětmi v zařízení, jestliže kontakt neasistovaný je rizikový.